

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 המבארים עניינים שונים בנוסח התפילה והמועדים הנקרא 'סידור עם דא"ח'
 2 אָלָא שְׁשָׁם בְּסִידוֹר הוּא הַבְּיָאוֹר הָאֵמֹר עַל פֶּרְשָׁה רַאשׁוֹנָה וְשֵׁנִיָּה שֶׁל
 3 קְרִיאַת־שְׁמַע בְּפִסְגָּנוֹן שֶׁל אֲדָמוֹר הָאֲמָצְעִי שֶׁמֵתֵאֲפִיץ בְּאֵרִיכוֹת
 4 וּבַחֲרָחֶב, וְכֵאֵן הוּא בְּפִסְגָּנוֹן שֶׁל הַצְּמַח צֶדֶק שֶׁהוּא יוֹתֵר בְּקִיצוֹר.
 5 וּמִכָּל־מְקוֹם לְמִרְתֵּי שֶׁהֵאֵמֹר שֶׁל
 6 הַצְּמַח צֶדֶק הוּא בְּקִיצוֹר יוֹתֵר, יִשׁ
 7 בּוֹ פְּמָה וְכֵמָה עֲנִינִים מִדְּבָרֵי
 8 רַבְּנֵי הַזְּמָן, וְעַד שֶׁבִּאֲחַת
 9 הַהֲגָהוֹת אֵיתָא²⁴ מוּבָא: כֶּף
 10 מְצֵאתִי פְתוּב מִפְתַּח־יַד הָרֵב
 11 יְהוּדָה־לִּיב אֲחִיו שֶׁל אֲדָמוֹר הוֹקֵן
 12 ה'מִהֲרִי"ל' שֶׁהִיא כּוֹתֵב אֶת מֵאֵמְרֵי
 13 הַחֲסִידוֹת שֶׁל אֲדָמוֹר הוֹקֵן], דְּהִגָּה
 14 מְבָאָר בְּזֵהר²⁵ שֶׁפִּרְשָׁה
 15 רַאשׁוֹנָה הִיא בְּחִינַת חֶסֶד,
 16 וּפִרְשָׁה שְׁנֵיָה הִיא בְּחִינַת
 17 גְבוּרָה (שֶׁלֶכֶן נֶאֱמַר בָּהּ²⁶ גַּם
 18 לְשׁוֹנוֹת שֶׁל אֲזַהֵר שֶׁלֵּא לַעֲבוֹר עַל
 19 רִצּוֹן ה' וְעוֹשִׂים שְׁעִשׂוּיִם לְהוִיָּה
 20 בְּמִקְרָה שֶׁלֵּא יִקְיִמוּ אֶת הַמִּצְוֹת,
 21 כְּכַתוּב הַשְּׁמָרׁוּ גּוֹ' וְחָרָה גּוֹ'),
 22 וְלִכְאוּרָה אֵיךְ יִתְאַיֵּם זֶה
 23 הַמְּבֹאֵר בְּמֵאֵמְרֵי הַצְּמַח צֶדֶק'
 24 פֶּרְשָׁה רַאשׁוֹנָה הִיא חֶסֶד, וּפֶרְשָׁה
 25 שְׁנֵיָה הִיא גְבוּרָה עִם מָה שֶׁכְּתוּב
 26 בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל²⁷ שֶׁפִּרְשָׁה
 27 רַאשׁוֹנָה דְּקְרִיאַת־שְׁמַע הוּא
 28 עֲנִיָּן שֵׁם מ"ב, שְׁזָהוּ הַטַּעַם
 29 הַפְּנִימִי לִכְךָ שֶׁשְׁשָׁן מ"ב תִּיבּוֹת
 30 מִלִּים מ'וְאֵהֲבָת' עַד
 31 וּבִשְׁעָרֶיךָ, וּפִרְשָׁה שְׁנֵיָה
 32 הוּא עֲנִיָּן שֵׁם ע"ב הַגִּימָטְרִיא
 33 שֶׁל שֵׁם הוֹי' בְּמִלּוֹי הָאוֹת י' (יוד הִי
 34 וַיִּוּ הוֹי), שְׁזָהוּ מִסְפֵּר הַתִּיבּוֹת
 35 הַמִּלִּים מ'וְאֵהֲבָת' אִם שְׁמַע" עַד
 36 וְיִשְׁמְתֶם" גּוֹ', וְהָרִי יְדוּעַ בְּקַבְלָה וְחֲסִידוֹת שְׁשָׁם מ"ב הוּא
 37 מִבְּחִינַת גְבוּרָה, שֶׁלֶכֶן כָּל הַעֲלִיּוֹת שֶׁל הָאוֹר הָאֱלוּקִי מִלְּמַטָּה
 38 לְמַעְלָה הֵן עַל־יְדֵי שֵׁם מ"ב, לְפִי שֶׁבְּחִינַת הַגְּבוּרָה שְׁעִינֵיהָ
 39 מִצְמוּם וְהַעֲלִיָּה וְהַסְתַּמְלָקוֹת כו' שֶׁל הָאוֹר שֶׁלֵּא
 40 יֵאֵיִר לְמַטָּה אֵלָּא יַעֲלֶה לְמַעְלָה, וְשֵׁם ע"ב הוּא בְּחִינַת חֶסֶד,
 41 בְּגִימָטְרִיא ע"ב, וְאֵם כֶּן, אֵיךְ יִתְכַּן שְׁשָׁם מ"ב שֶׁמִּבְּחִינַת
 42 הַגְּבוּרָה יִהְיֶה שִׁיף לְפִרְשָׁה רַאשׁוֹנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת חֶסֶד,
 43 וְשֵׁם ע"ב שֶׁמִּבְּחִינַת הַחֶסֶד יִהְיֶה שִׁיף לְפִרְשָׁה שְׁנֵיָה

שְׁהִיא בְּחִינַת הַגְּבוּרָה²⁸ וְהָרִי לְכַאוּרָה הִיא מֵתֵאֵם שִׁיחָה לְהִיפֵךְ, וְשֵׁם
 מ"ב, עֲנִיָּן הַגְּבוּרָה, יִהְיֶה קְשׁוֹר בְּפֶרְשָׁה שְׁנֵיָה, וְשֵׁם ע"ב, עֲנִיָּן הַחֶסֶד, יִהְיֶה
 קְשׁוֹר בְּפֶרְשָׁה רַאשׁוֹנָה?
 וְנִקְוֶהת הַבְּיָאוֹר בְּזֵה, שֶׁפִּרְשָׁה רַאשׁוֹנָה דְּקְרִיאַת־שְׁמַע הוּא
 עֲנִיָּן אֹר הַחֶסֶד בְּפִלֵי
 הַגְּבוּרָה, כְּמֵבֹאֵר בְּקַבְלָה וְחֲסִידוֹת,
 עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת מֵאִירוֹת
 וְנִמְשָׁכוֹת בְּדֶרֶךְ שֶׁל 'אוֹרוֹת' (הַגִּלּוֹי
 וְהַהָאֵרָה) הַמְתַּלְבְּשִׁים ב'כִּלִּים'
 (הַמְגַבִּילִים וּמְגִדִּירִים אֶת הָאוֹרוֹת),
 וּבְדֶרֶךְ כִּלְלִי, אֹר הַחֲכֵמָה אֹר אֹר
 הַחֶסֶד, לְמַשֵּׁל, מֵאִירִים ב'כִּלִּים'
 שְׁמוֹתֵאֵם לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּהֵם אוֹרוֹת אֵלּוּ,
 וְאוֹר הַחֲכֵמָה מֵאִיר כְּכִלִּי הַחֲכֵמָה וְאוֹר
 הַחֶסֶד מֵאִיר כְּכִלִּי הַחֶסֶד, אֵךְ יִיתְכַּן גַּם
 מִצַּב שֶׁל 'אֲחִלְפוֹ דּוּכְתִּיחוֹ' [הַחֲלִיפּוֹ
 אֶת מְקוֹמָם] וְאוֹר הַחֶסֶד מֵאִיר כְּכִלִּי
 הַגְּבוּרָה אֹר לְהִיפֵךְ (וּכְמֵבֹאֵר ב'מֵאֵמְרֵי
 אֲדָמוֹר הוֹקֵן' (תַּקְעָב): "הַכִּלִּים הֵן
 הַמּוּגַבִּלִים [וּבְנוֹסַח אַחֵר: הַמְגַבִּילִים]
 לְהוִיָּה בְּבִחִינַת מִצִּיאוֹת יֵשׁ וְדַבֵּר מָה,
 כְּמוֹ חֲכֵמָה מוּחָא [מוּחָא], חֶסֶד דְּרוּעָא
 [זְרוּעָא] כו', הָרִי חֲכֵמָה וּבִינָה וְחֶסֶד
 וּגְבוּרָה שֶׁבְּכִלִּים הַלּוֹל הֵן בְּבִחִינַת
 מִצִּיאוֹת דַּבֵּר מָה כִּי הָרִי אֵינן הַחֲכֵמָה
 נִקְרָאת חֲכֵמָה בְּמִצִּיאוֹת חֲכֵמָה יֵדִיעָא
 רַק בְּהוִיָּתָה מוּגַבִּלַת כְּכִלִּי שֶׁלֵּה שְׁנִקְרָא
 מוּחָא וְכֵן חֶסֶד דְּרוּעָא אֵינן הַחֶסֶד עֵדִיין
 בְּבִחִינַת מִצִּיאוֹת דַּבֵּר מָה, רַק בְּהוִיָּתָה
 בְּדְרוּעָא יֵמִינָא [זְרוּעָא יִמִּין] לְהַשְׁפִּיעַ
 חֶסֶד וְכַהֲיָ גוּנָא [וְכִיּוּצָא בּוּחָא], אֲבָל
 מִצַּד בְּחִינַת הָאוֹרוֹת עֲצֻמָּן דַּחֲכֵמָה
 וּבִינָה וְחֶסֶד וּגְבוּרָה, אֵינן אֹר הַחֲכֵמָה
 וְהַחֶסֶד בְּבִחִינַת מִצִּיאוֹת מְהוֹת דַּחֲכֵמָה
 וְחֶסֶד אֵלָּא בְּבִחִינַת אֵינן מִמֵּשׁ דַּאֲחֻדוֹת
 פְּשוּטָה כו', וְלוֹה הַטַּעַם יוֹכֵל לְהוִיָּת אֹר הַחֶסֶד כְּכִלִּי הַגְּבוּרָה גַּם שֶׁהֲכִלִּי
 דַּבְּרוּרָה הוּא הַפּוּכָה מֵאַחַר שֶׁאֵינן אֹר הַחֶסֶד עֵדִיין בְּמִצִּיאוֹת חֶסֶד מִמֵּשׁ רַק
 בְּבִחִינַת אֵינן הַיְוִלִי [כַּאֲפִשְׁרוֹת, לֹא כְּמִצִּיאוֹת מוּגַדְרָת] כו' אֵינן כְּכִלִּי הַגְּבוּרָה
 הַפּוּכָה כִּלְלִי, וְנִמְצָא בְּחִינַת אוֹרוֹת עִם בְּחִינַת הַכִּלִּים הֵן ב' הַפְּכִים שֶׁהָאוֹרוֹת
 הֵן בְּבִחִינַת אֵינן דָּאוֹר אֵינן־סוּף, וְהַכִּלִּים הֵן בְּבִחִינַת יֵשׁ בְּבִחִינַת הַסְתֵּר הָאוֹר
 דֵּאֵינן־סוּף עַל כֵּן הֵן מְגַבִּילִים הָאוֹר...". וְעַנִּינָנוּ בְּפֶרְשִׁיּוֹת קְרִיאַת־שְׁמַע
 הֵינּוּ, שְׁשָׁם מ"ב שֶׁהוּא בְּחִינַת גְבוּרָה לְפִי שְׁעִנִּינוּ הוּא
 הַעֲלָאָה, מֵאִיר דּוּקָא בְּפֶרְשָׁה רַאשׁוֹנָה שֶׁל קְרִיאַת־שְׁמַע כִּי דּוּקָא הוּא, כִּלִּי

(23) עם דא"ח עג, ג ואילך. (24) אוה"ת שם ע' ברלג ובשוה"ג. (25) ח"ג רסב, ב. (26) עקב יא, טז"ז. (27) ראה פרי עץ חיים שער הק"ש פ"ח. (28) ראה גם דרמ"צ שרש מצות התפלה פ"ב ואילך.